

**НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

Предмет: Извјештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у академско звање редовни професор, ужа научна/умјетничка област Дидактика.

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета у Палама, Универзитета у Источном Сарајеву, број ННВ: 3936/18 од 25. 12. 2018. године, именовани смо у Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја по конкурсу, објављеном у дневном листу *Глас Српске* од 20.11. 2018. године, за избор у академско звање редовни или ванредни професор, ужа научна област Дидактика.

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав комисије¹ са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив научне области, научног поља и уже научне/умјетничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. Проф. др Миле Илић, редовни професор, предсједник

Научна област: Друштвене науке

Научно поље: Педагошке науке

Ужа научна област: Дидактика

Датум избора у звање: 13.12. 2000. године

Универзитет у Бањој Луци

факултет/академија: Филозофски факултет

2. Проф. др Владо Симеуновић, редовни професор, члан

Научна област: Друштвене науке

Научно поље: Педагошке науке

Ужа научна област: Дидактика

Датум избора у звање: 27.11. 2014. године

Универзитет у Источном Сарајеву

факултет/академија: Педагошки факултет

3. Проф. др Златко Павловић, редовни професор, члан

Научна област: Друштвене науке

Научно поље: Педагошке науке

Ужа научна област : Општа педагогија

Датум избора у звање: 17.10. 2017. године

Универзитет у Источном Сарајеву

факултет/академија: Филозофски факултет

На претходно наведени конкурс пријавио се 1 (један) кандидат:

1. др Бранка Ковачевић, ванредни професор

¹ Комисија се састоји од најмање три наставника из научног поља, од којих је најмање један из у же научне/умјетничке за коју се бира кандидат. Најмање један члан комисије не може бити у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, односно мора бити у радном односу на другој високошколској установи. Чланови комисије морају бити у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира и не могу бити у сродству са кандидатом.

На основу прегледа конкурсне документације, а поштујући прописане чланове² 77. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16), и 148. и 149. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и чланове 5., 6., и 38.³ Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, Комисија за писање извјештаја о пријављеним кандидатима за изборе у звања, Наставно-научном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву подноси сlijedeћи извјештај на даље одлучивање:

ИЗВЈЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ	
Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке	
На Филозофском факултету Пале, на 257. сједници Наставно-научног вијећа, одржаној 16.10. 2018. године донесен је приједлог одлуке о расписивању конкурса за избор у звање редовног или ванредног професора за ужу научну област Дидактика.	Одлука је потврђена на Сенату Универзитета у Источном Сарајеву, бр. 01-C-404-LVI/18 од 15.11.2018. године.
Дневни лист, датум објаве конкурса	
Глас Српске, 20.11. 2018. године	
Број кандидата који се бира	
Један (1)	
Звање и назив уже научне/умјетничке области, у же образовне области за коју је конкурс расписан, списак предмета	
Академско звање редовни или ванредни професор, ужа научна област Дидактика.	
Број пријављених кандидата	
Један (1)	

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА	
ПРВИ КАНДИДАТ	
1. ОСНОВНИ БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ	
Име (име једног родитеља) и презиме	
Бранка (Сретко) Ковачевић	
Датум и мјесто рођења	
19.3. 1974. године, Сарајево	
Установе у којима је кандидат био запослен	
Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву	
Звања/радна мјеста	

² У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 77. или 78. или 87.

³ У зависности од звања у које се кандидат бира, наводи се члан 37. или 38. или 39.

асистент, виши асистент, доцент, ванредни професор
Научна област
Друштвене науке
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима
1) Члан друштва педагога Републике Српске 2) Члан Струковног вијећа хуманистичких наука Универзитета у Источном Сарајеву
2. СТРУЧНА БИОГРАФИЈА, ДИПЛОМЕ И ЗВАЊА
Основне студије/студије првог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Упис на Филозофски факултет у Сарајеву 1994. године, завршетак студија 1999. године.
Назив студијског програма, излазног модула
Педагогија и психологија
Просјечна оцјена током студија ⁴ , стечени академски назив
9,54; Професор педагогије и психологије
Постдипломске студије/студије другог циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка
Филозофски факултет у Бањој Луци, упис 2000. године, завршетак 2005. године.
Назив студијског програма, излазног модула
Педагогија
Просјечна оцјена током студија, стечени академски назив
9,71; Магистар педагошких наука
Наслов магистарског рада
Повезаност ставова о методама моралног васпитања са социопедагошким обиљежјима ученика и наставника
Ужа научна/умјетничка област
Општа педагогија
Докторат/студије трећег циклуса
Назив институције, година уписа и завршетка (датум пријаве и одбране дисертације)
Филозофски факултет у Бањој Луци, пријава 20. 6. 2005. године, одбрана 8.11. 2007. године
Наслов докторске дисертације
Утицај интерактивне наставе на формирање моралне аутономије ученика завршних разреда основне школе
Ужа научна област
Дидактика
Претходни избори у звања (институција, звање и период)
1. Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, асистент, 2000. – 2005. године
2 ⁵ . Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, виши асистент, 2005. – 2008. године
3. Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, доцент, 2008. – 2013.

⁴ Просјечна оцјена током основних студија и студија првог и другог циклуса наводи се за кандидате који се бирају у звање асистента и вишег асистента.

⁵ Навести све претходне изборе у звања.

године

4. Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, ванредни професор, од 2013. године.

3. НАУЧНА/УМЈЕТНИЧКА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Радови прије првог и/или посљедњег избора/реизбора

Научни радови објављени у часописима и зборницима

- Ковачевић, Б. (2003). Експерименталне (огледне) школе. *Настава* бр. 2-3, 425-428.
- Ковачевић, Б. (2005). Ученикова слика о себи и ставови ученика о методама моралног васпитања. *Настава*, бр. 4, 61-67.
- Ковачевић, Б. (2005). Повезаност породичних прилика са ставовима ученика о методама моралног васпитања. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* (471-489). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2005). Стилови васпитања и формирање моралне личности ученика. *Образовна технологија*, бр. 2, 41-46.
- Ковачевић, Б. (2005). Стилови васпитања и формирање моралне личности ученика. *Образовна технологија*, бр. 3-4, 115-119.
- Ковачевић, Б.** (2005). О Просвјети и њеним ствараоцима. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* 6-7 (647-650). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б., Крнета, Д. (2005). Сценариј за обраду наставне теме – Биљке и животиње моје околине. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* (122-130). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2008). Пројектна настава. *Образовна технологија*, бр.1, 31-35.
- Ковачевић, Б. (2008). Личносно усмјерена настава. *Директор у школи*, бр.1, 85-89.
- Ковачевић, Б. (2008). Ефекти утицаја интерактивне наставе на развијање селф-концепта ученика. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* (347-357). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2008). Утицај интерактивне наставе на формирање моралне аутономије ученика завршних разреда основне школе. *Наша школа*, 5-21.
- Ковачевић, Б. (2008). Континуирано праћење рада студента у функцији унапређења универзитетске наставе. У књизи: *Сто дводесет пет година високог образовања у Босни и Херцеговини* (399-406). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2008). Подстицање алтруистичког дјеловања у интерактивној настави. *Нова школа*, 25-42.
- Ковачевић, Б. (2008). Мисиона активизација студента у пројектној настави. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* (177-188). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2009). Универзитетска микронастава социјалне педагогије. У књизи: *Наука и настава на универзитету* (зборник радова са научног скупа) (285-291). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б., Кнежевић С.** (2009). Игролика настава – иновативни модел наставе по мјери ученика. У књизи: *Школа по мјери* (зборник радова са међународног знанственог скупа) (411-424). Пула.
- Ковачевић, Б. (2009). Морални развој ученика у савременој школи. У књизи: *Школа будућности* (382-401). САО: Београд.

- Ковачевић, Б. (2008). Интерактивна настава и ематија ученика, У књизи: *Бањалучки новембарски сусрети Наука, култура и идеологија* (423-435) Бањалука.
- Ковачевић, Б.(2009). Настава усмјерена ка ученику неприхватљивог понашања. У књизи: *Зборник радова Неприхватљиво понашање ученика и могућности превенције у школској средини* (91-98). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2009). Ставови наставника према методи спречавања. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* (175-184). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић Б. (2009). Моралне вриједности ученика у условима друштвених реформи, У књизи: *Научна и духовна утемељеност друштвених реформи* (зборник радова са научног скупа) (555-564). Бањалука.
- Ковачевић, Б. (2010). Повезивање дидактике и тангентних психолошких дисциплина у интердисциплинарној настави. У књизи: *Интердисциплинарност и јединство савремене науке* (зборник радова са научног скупа) (351-358). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2010). Настава и реформске промјене у основном образовању и васпитању, *Наша школа*, бр. 1, 81-87.
- Кнежевић С, Ковачевић, Б. (2010). Рецепција и откриће у настави књижевности, у књизи: *Савремени тренутак књижевности за децу у настави и науци* (457-466). Врање.
- Ковачевић, Б. (2010). Васпитање моралне аутономије у савременој цивилизацији. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале* (121-136). Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет.
- Ковачевић, Б. (2011): Идеолошки утицаји и дидактичка сазнања у заснивању наставног процеса. У књизи: *Наука и политика* (зборник радова са научног скупа) (535-544). Филозофски факултет на Палама.
- Knežević, S., Kovačević B. (2011). Interactive learning and students competences in teaching literature. *Suvremene strategije učenja i rouričavanja* (477-486). Pula.
- Ковачевић, Б. (2011). Студентска анкета и квалитет универзитетске наставе. У књизи: *Квалитет наставног и научног рада и болоњски процес* (213-224). Бањалука.
- Ковачевић, Б. (2012). Научни идентитет дидактике. У књизи: *Наука и идентитет* (зборник радова са научног скупа) (471-480). Филозофски факултет на Палама.
- Ковачевић, Б. (2012). Образовање учитеља за примјену дидактичких иновација, У књизи: *Радови часопис за хуманистичке и друштвене науке* (107-120). Бања Лука.
- Ковачевић Б. (2012). Самоактуелизација личности студента у универзитетској настави. У књизи: Друштво знања и личност: путеви и странпутице (де)хуманизације (зборник радова са научног скупа) (245-254). Бањалука: Филозофски факултет.

Научне књиге

- Ковачевић, Б. (2012). *Интерактивна настава и морално васпитање ученика*. Источно Сарајево: Филозофски факултет Пале.

Радови послије посљедњег избора/реизбора⁶**Научни радови објављени у часописима и зборницима:**

Ковачевић, Б. (2013). Традиционално и савремено у универзитетској настави. У књизи: *Наука и традиција (зборник радова са научног скупа)*, књига 7, том 2/1 (571-581). Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет на Палама.

У раду су анализиране традиционалана и савремена универзитетска настава. Аутор полази од схватања да у традиционалној универзитетској настави доминира поучавање и акценат се ставља на просјечног студента. Савремена универзитетска настава подразумијева плурализам облика учења и педагогију успјеха за све учеснике наставног процеса. На узорку од 141 студента истраживана је студентска процјена заступљености обиљежја традиционалне наставе у савременој универзитетској настави настави, те анализирано постојање статистички значајне разлике у процјени заступљености обиљежја традиционалне наставе у савременој универзитетској настави код студената филолошких катедри, разредне наставе и географије. Резултати истраживања указују да постоје разлике у процјени заступљености обиљежја традиционалне наставе у савременој универзитетској настави код студената филолошких катедри, разредне наставе и географије. Аутор указује на важност иновирања садашње универзитетске наставе, односно већу примјену савремених метода поучавања и учења.

Kovačević, B. (2013). Mjesto i značaj iskustvenog učenja u univerzitetskoj nastavi. U knjizi: *Edukacija za budućnost (zbornik radova sa naučnog skupa)* (145-154). Pedagoški fakultet u Zenici.

У раду је указано на повећање дисконтинуитета између школског и ваншколског знања. Аутор наглашава да искрствено учење претпоставља организацију универзитетске наставе која укључује оријентисаност ка студенту, сараднички однос наставника и студената, отвореност према животним ситуацијама, корелацију са другим подручјима науке и друштвене дјелатности, развијање комуникационих и организационих способности. Анализа резултата проведеног истраживања показује да студенти искрствено учење у универзитетској настави одређују као припремање, а не као дио човјековог животног искуства. Аутор закључује да примјена искрственог учења у универзитетској настави подразумијева организацију наставе усмерене ка процесу живота, а не припреми за будући живот.

Кошарац, Б., Ковачевић, Б. (2013). Социо-културни капитал породице и ваншколске активности дјеце. У књизи: *Социолошки годишњак 8*, (141-156). Пале: Социолошко друштво Републике Српске.

У раду је анализирана веза између неких основних социо-културних обиљежја породице и ваншколских активности дјеце. Аутори констатују да у стицању и репродукцији социјалног капитала кључну улогу има породица, она је мјесто путем кога се капитали преносе временом преко генерација. Културни и социјални капитал

⁶ Навести кратак приказ радова и књига (научних књига, монографија или универзитетских уџбеника) релевантних за избор кандидата у академско звање.

који родитељи посједују инвестира се у образовање дјеце и њихове ваншколске активности.

Ковачевић, Б. (2013). Дидактичке противурјечности разредно-предметно-часовног система. У књизи: *Вриједности и противурјечја друштвене стварности* (зборник радова са научног скупа), књига 14, (203-215). Бањалука: Филозофски факултет.

Аутор у теоријском дијелу рада расвјетљава развојне домете и слабости разредно-предметно-часовног система, те анализира проблематику научног, друштвеног и апликативног значаја проучавања и истраживања разредно-предметно-часовног система. У раду су идентификоване дидактичке противурјечности разредно-предметно-часовног система (овиј систем обезбеђује масовност, рационалност и економичност школовања, али истовремено и намеће фронтални облик рада са ученицима, једнак прилаз свим ученицима и оријентацију на замишљеног просјечног ученика, асимилацију знања ограничenu на учење и понављање...). Аутор експлицира могуће развојно-стимулативне перспективе разредно-предметно-часовног система.

Ковачевић Б. (2014). Глобализација као критеријум конкретизације циља васпитања у настави. У књизи: *Наука и традиција* (зборник радова са научног скупа), књига 8, том 2/2 (1029-1042). Филозофски факултет на Палама.

У првом дијелу рада разматрана је улога глобализације као сложеног друштвеног процеса у преиспитивању, редефинисању и проширивању циљева наставе. У овом контексту се поставља и питање (не)оправданости досадашњих рјешења у превазилажењу проблематике односа локалног и глобалног. Циљ истраживања био је на узорку од 177 испитаника утврдити степен процјене глобализације као критеријума конкретизације циља васпитања у настави, те утврдити да ли постоји статистички значајна разлика у процјени студената наставничких факултета о глобализацији као критеријуму конкретизације циља васпитања у настави. Резултати истраживања указују да глобални изазови утичу на преиспитивање усклађености циља васпитања у настави.

Kovačević, B. (2014). Diseminacija inovacija u univerzitetskoj nastavi. *Kulturni identitet u digitalnom dobu* (zbornik radova sa naučnog skupa) (61-68). Zenica: Filozofski fakultet.

Аутор је на основу дидактичких научних сазнања и налаза емпиријских истраживања дошао до теоријски и практично релевантне генерализације о дисеминацији иновација. Анализа резултата истраживања указује да је процес дисеминације иновација у универзитетској настави више усмјерен на напуштање концепције поучавања и увођење нових облика организације и извођења наставе које су засноване на стратегијама учења и самоучења. Катедре имају различит однос према дисеминацији иновација у универзитетској настави (специфичност студијског програма одређује пут дисеминације иновација) и стога је значајно обезбиједити више могућности за усвајање иновација које су у складу са друштвом у коме живимо, условима рада на факултетима, постојећим знањима и схватањима универзитетских наставника, те знањима, интересима и могућностима студената.

Илић, М. **Ковачевић, Б.** (2014). Примјена нових образовних технологија у универзитетској настави. *Зборник радова* (513-523). Бањалука: Филозофски факултет Бањалука, ИПИ, Центар за развој и примјену науке, технологије и информатике Нови Сад.

Аутори у раду анализирају оправданост примјене нових информационих технологија у универзитетској настави. Посљедњих деценија универзитетска настава изложена је промјенама и реформама, односно многе ствари се декларативно мијењају, а суштински остају исте као и раније. У таквим условима очекивања су да студенти усвајају друкчија знања, способности и вјештине у односу на претходне генерације. Примјена нових информационих технологија у универзитетској настави претпоставља усмјереност ка овладавању вјештина коришћења нових технологија (квантитет података), али и на квалитативно тумачење и критичко разматрање.

Ковачевић Б. (2014). Иновације у садржајима васпитања и образовања – пут ка остваривању квалитета васпитно-образовног рада. У књизи: *Квалитет васпитно-образовног рада друштво педагога РС*, (зборник радова са Другог конгреса педагога Републике Српске), зборник II (75-86).

Аутор наглашава да развој науке, технике и технологије и нови друштвени односи детерминишу трансформацију традиционалне у савремену школу. Заговорници прогресивних тенденција сматрају да се кроз реформске захвate чини модернизација, рационализација и интензификација образовне дјелатности. Основни циљ је прилагођавање наставе духу, потребама и кретањима постојећег времена. Анализа постојећег стања у школама указује на потребу флексибилнијих промјена у планирању, програмирању, реализацији и евалуацији наставног рада, као и примјени модела интерактивне и инклузивне наставе.

Ковачевић Б. (2014). Модуларно-диференцирани систем усавршавања наставника за иновативни рад. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале*. 16/2014, књига 2 (99-107). Универзитет у Источном Сарајеву: Филозофски факултет.

Аутор у уводном дијелу рада констатује да модуларно-диференцирани систем усавршавања наставника заговара цјеловит приступ проблематици стручног усавршавања наставника. У раду су представљена главна обиљежја модуларно-диференцираног система усавршавања наставника (појмовна одређења, етапе рада и циљеви основног модула). Елементи планирања модуларно-диференцираног система усавршавања наставника усмјерени су на садржаје, контекст, активности и задатке, расположиво вријеме и ток поступка, као и на наставна помагала и средства. У раду је предложен примјер примјене модуларно-диференцираног система усавршавања наставника за иновативни рад. Указано је да примјена овог система повезује теорију и праксу те доприноси цјеловитом развоју наставничких компетенција.

Ковачевић Б. (2014). Подстицање критичког мишљења студената у универзитетској настави У књизи: *Критичко мишљење – фактор развоја науке и друштва* (зборник радова са научног скупа), књига 15 (285-295). Бањалука: Филозофски факултет.

У раду су експлицирана обиљежја критичког мишљења студената у универзитетској настави. Аутор предлаже рјешења (измијењена улога наставника, примјена савремених метода и техника критичког мишљења, иновирање наставних садржаја...) за подстицање критичког мишљења студената у универзитетској настави.

Ковачевић Б. (2015). Ученикова процјена могућности превенције неприхватљивог понашања у савременој настави. У књизи: *Зборник радова ресоцијализација малољетних преступника и осуђених лица у пеналним установама* (7-29). Бањалука Удружење наставника и сарадника Универзитета у Бањој Луци.

У раду су представљени резултати истраживања превентивних правца неприхватљивог понашања у настави: 1) уважавање права ученика; 2) подстицање ненасилне комуникације (ученик-ученик, ученик-наставник) у настави и 3) примјена методе спречавања. Једнофакторском анализом варијансе утврђено је постојање статистички значајне разлике ($F=21,52$) у процјени могућности превенције неприхватљивог понашања између ученика седмих, осмих и деветих разреда основне школе. Дидактичко-методичким и педагошко-психолошким усавршавањем наставника за примјену наставе усмјерене ка ученику неприхватљивог понашања стварају се могућности успешне превенције неприхватљивог понашања ученика (обезбеђивање већих образовних шанси, али и осјећања припадности ученика неприхватљивог понашања).

Ковачевић Б. (2015). Промјене у позицији студента у универзитетској настави. У књизи: *Наука и слобода (зборник радова са научног скупа), књига 9, том 2/2* (689-697). Филозофски факултет на Палама.

Аутор у раду анализира проблематику позиције студента у универзитетској настави. Резултати истраживања показују да унапређивање позиције студента у универзитетској настави претпоставља стандардизацију професионалних компетенција, адекватан избор и функционалну структуру садржаја, различит избор дидактичко-методичких поступака, подстицајну атмосферу за учење, подстицање социјалних односа, те подизање организације материјално-техничке основе наставе у складу са свјетским стандардима.

Ковачевић Б. (2015). Вриједности и ограничења примјене методе експеримента у дидактичким истраживањима. У књизи: *Стање и перспективе истраживања у хуманистичким и друштвеним наукама, књига 16* (485-499). Бањалука: Филозофски факултет.

У раду су расвјетљена главна обиљежја методе експеримента у дидактичким истраживањима. Анализом дидактичке литературе установљено је да примјена методе експеримента заузима значајно место у проширивању и продубљивању сазнања у области садржаја образовања, наставних метода и поступака у већини наставних предмета (од наставе почетног читања и писања до свих наставних предмета), као и при проучавању бројних дидактичких проблема у стручном образовању (однос опште и стручно образовање), те експерименталној провјери бројних иновативних модела усмјерених на побољшавање квалитета постојеће

праксе наставе и образовања. У раду су представљене вриједности и ограничења примјене методе експеримента у дидактичким истраживањима. Резултати досадашњих дидактичких емпиријских истраживања указују да примјена методе експеримента има значајно место у испитивању обима и дубине образовних садржаја, таксономије образовних циљева и задатака, дидактичке трансформације научних сазнања у програмско-наставне садржаје, токова, чинилаца и ефеката наставних и образовних активности, као и осталих темељних проблема наставе и образовања. Аутор закључује да није оправдано негирати могућности примјене методе експеримента у дидактичким истраживањима, али није ни основано пренаглашавати и прецењивати његове могућности. Иако има знатне предности у односу на друге методе, метода експеримента не може бити сама себи довољна за проучавање сложене проблематике наставе и образовања

Ковачевић, Б. (2015). Корелати ученикове слике о себи у савременој настави. У књизи: *Радови Филозофског факултета Пале.* 17 (101-110). Универзитет у Источном Сарајеву: Филозофски факултет.

У овом раду испитавана је повезаност двије групе варијабли (варијабле из домена социо-емоционалне климе ученик-ученик, као и варијабле из домена социо-емоционалне климе наставник-ученик) с учениковом slikom o себи u настави (аутономија, понашање, популарност и пријатељство, te осјећање кривице). Помоћу регресивне анализе аутор је установио које варијабле из области социо-емоционалне климе ученик-ученик, te социо-емоционалне климе ученик-наставник су значајне за раније наведене категорије ученикове слике о себи. Установљено је да су се издвојиле варијабле наставничка подршка ученицима, te срећа и задовољство између ученика и наставника као значајан предиктор аутономије ученика. Значајан предиктор понашања ученика је наставничка подршка ученицима, te срећа и задовољство између ученика и наставника као значајан предиктор популарности и пријатељства, te осјећања кривице код ученика. Аутор истиче комплексност проблематике ученикове слике о себи и указује на важност истраживања могућности и значаја системске примјене принципа, метода и средстава васпитног рада у изграђивању реалне слике ученика о себи.

Ковачевић Б. (2016). Улога европротеграција у процесу дисеминације педагошких иновација. У књизи: *Наука и европротеграције (зборник радова са научног скупа) књига 10, том 1* (269-277). Филозофски факултет на Палама.

У овом раду циљ истраживања био је утврдити степен процењене улоге европротеграција у процесу дисеминације педагошких иновација, као и анализирати постојање статистички значајне разлике у процењени између будућих наставника филолошких катедри, разредне наставе и педагогије. Скала процењене улоге европротеграција у процесу дисеминације педагошких иновација мјери: 1) улогу европротеграција у упознавању педагошких новина, 2) улогу европротеграција у обезбеђивању потребних средстава и материјала за педагошке иновације и 3) улогу европротеграција у унапређивању постојећег начина рада у васпитно-образовним институцијама. Добијени резултати истраживања (добијена F вриједност статистички је значајна на нивоу 0,01) указују да се статистички значајно разликује процењена

улоге европротеграција у процесу дисеминације педагошких иновација будућих наставника филолошких катедри, разредне наставе и педагогије. Резултати истраживања отварају проблематику комплекснијих проучавања и емпириских истраживања процеса дисеминације педагошких иновација. Посебно је значајана проблематика постојеће организације рада на високошколским установама, односно могућности креирања веза између наставних садржаја и практичне обуке студената за иновативни рад.

Ковачевић Б. (2016). Партнерски односи у процесу хуманистичког и еманципаторског васпитања. У књизи: *Хуманистичко и еманципаторско васпитање*, (203-211). Бањалука: Филозофски факултет.

У раду аутор разматра партнерске односе као кључно обиљежје хуманистичког и еманципаторског васпитања (анализира претпоставке и циљеве партнерских односа, контекст, актере партнерских односа, те комуникацију у оквиру партнерских односа). Партнерски односи у процесу хуманистичког и еманципаторског васпитања претпостављају однос у коме постоји једнако уважавање свих који су укључени у процес васпитања (доминација васпитача и субмисивност васпитаника трансформишу се у партнерски однос). Аутор закључује да је неопходан комплексан приступ за даља теоријска проучавања и емпириска истраживања проблематике партнерских односа у процесу хуманистичког и еманципаторског васпитања.

Микановић, Б., Ковачевић, Б., Јевтић, Б. Поповић, К. (2016) Интеркултуралне компетенције ученика основне школе. У књизи: *Радови часопис за хуманистичке и друштвене науке*. 24 (121-139). Бања Лука: Филозофски факултет.

Аутори су у раду идентификовали факторе који детерминишу интакултуралне компетенције ученика основне школе те утврдили ставове ученика о интеркултуралним компетенцијама у односу на социо-педагошка обиљежја. Истраживањем су утврђене разлике у ставовима ученика о интеркултуралним компетенцијама у односу на пол, школски успјех, као и ниво образованости њихових родитеља. Добијени резултати истраживања могу бити од користи будућим истраживачима и практичарима за креирање програма којима би превазилазили стереотипе, подстицали сарадњу и међусобно разумевање.

Грмуша, М., Ковачевић, Б. (2016). Уџбеник у функцији самосталног истраживачког рада ученика у настави природе и друштва. *Настава и учење, Уџбеник у функцији наставе и учења* (257-272). Ужице: Учитељски факултет Ужице.

У раду је разматрана функција уџбеника о природи и друштву као значајног дидактичког средства у самосталном истраживачком раду ученика. Анализом релевантне литературе експлициран је значај уџбеника природе и друштва у процесу оснапољавања ученика за самосталан истраживачки рад. Циљ проучавања био је анализирати уџбенике о природи и друштву у Босни и Херцеговини, те сагледати у којој мјери је дидактичка апаратура уџбеника усмјерена на самостални истраживачки рад ученика (да ли уџбеник усмјерава ученика за самосталан истраживачки рад, боље

разумијевање садржаја и ефикасно учење – смислено рецептивно учење, откривајуће учење и учење по моделу). Резултати проучавања указују да уџбеници о природи и друштву у Босни и Херцеговини имају дидактичко-методички потенцијал за подстицање рецептивног учења, док је откривајуће и учење по моделу веома мало заступљено. Аутори предлажу да уџбеници о природи и друштву у Босни и Херцеговини буду више усмјерени на метакогнитивно вођење процеса истраживања, што претпоставља одређене промјене у структури текста, проблемској организацији градива, укључивању језика мишљења у језик уџбеника, као и промјене у моделу препрезентовања знања.

Ковачевић, Б. (2016). Ученици о квалитету комуникације у настави. *Учење и настава*. 2, 223-238.

У раду су анализирана досадашња истраживања из области квалитета комуникације и експлициране главне карактеристике квалитетне комуникације у настави. Резултати истраживања указују на постојање корелације између школског успјеха и ученичких процјена димензија квалитета комуникације. Аутор предлаже подстицање развијања комуникационих компетенција ученика лошијег успјеха у настави, што претпоставља и континуирано усавршавање наставника из области развијања и подстицања комуникационих компетенција ученика.

Kovačević, B., Mikanović, B. Gavrilović, Ž. (2017). THE IMPACT OF INTERACTIVE LEARNING ON THE QUALITY OF COMMUNICATION IN TEACHING PROCESS. *European Journal of Education Studies*, 3,4, 331-343

Фокус интерактивног учења усмјерен је на квалитет комуникације у настави. Констатовано је да квалитетна комуникација у настави претпоставља узајамно поштовање, равноправност свих учесника наставе, искреност и поштење, те уважавање како ученикових, тако и наставникова потреба. У раду су презентовани резултати експерименталног истраживања утицаја интерактивног учења на квалитет комуникације у настави језика. Ефекти интерактивног учења испољавају се кроз већи степен подстицања комуникацијске слободе и активног слушања.

Ковачевић, Б. (2017). Стил васпитног рада наставника у настави и ученикова слика о себи. У књизи: *Наука и стварност, књига 11, том 2* (43-55). Универзитет у Источном Сарајеву: Филозофски факултет.

У раду су анализирана обиљежја стила васпитног рада наставника у настави и ученикове слике о себи, те експлицирани резултати тангентних истраживања. Циљ истраживања био је испитати димензије стила васпитног рада наставника, те утврдити постојање повезаности димензија стила васпитног рада наставника и ученикове слике о себи. Факторском анализом естражоване су три димензије стила васпитног рада наставника: сарадња, слобода мишљења и емпатија. Израчунањем Пирсоновог кофицијента корелације утврђено је постојање повезаности издвојених димензија стила васпитног рада наставника (сарадња, слобода мишљења и емпатија) и ученикове слике о себи (аутономија и понашање). Указано је на значај израде и реализације програма континуираног педагошко-психолошког и дидактичко-методичког усавршавања наставника за подстицање реалне слике ученика о себи.

Ковачевић, Б., Грмуша, М. (2017). Могућности примјене иновативних модела наставе природе и друштва. *Нова школа*, 62-75.

У теоријском дијелу рада анализом дидактичко-методичке литературе указано је на досадашње могућности примјене иновативних модела наставе природе и друштва. Експлицирано је да проблематика могућности примјене иновативних модела наставе природе и друштва није доволно истражена, те да је неопходно приступити комплекснијем проучавању подручја примјене развијајуће, искрствене и проектне наставе. Циљ истраживања био је методом анализе садржаја уџбеника природе и друштва сагледати могућности примјене иновативних модела наставе, односно утврдити у којој мјери су наставни садржаји природе и друштва за V разред погодни за примјену развијајуће, искрствене и проектне наставе. Резултати истраживања указују да наставни садржаји природе и друштва у одређеној мјери могу бити погодни за примјену развијајуће, искрствене и проектне наставе. Међутим анализа наставних садржаја природе и друштва показује да примјена развијајуће, искрствене и проектне наставе подразумијева стварање одређених предуслова за њихову примјену (иновирање наставних садржаја, редефинисање наставних тема и наставних јединица, те стављање акцента на стваралаштво ученика...).

Kovačević, B., Košarac, B: (2018). Teachers on Encouraging Students' Communicative Competences in Teaching. *Facta Universitatis: Teaching, Learning and Teacher Education*, 2, 1-10 .

У уводном дијелу рада анализирана је проблематика комуникационих компетенција ученика, те могућности њиховог подстицања у настави. У раду је представљен осврт на претходна тангентна истраживања проблематике комуникационих компетенција ученика у настави. Циљ истраживања био је да се на узорку од 275 наставника идентификују димензије улоге наставника у подстицању развоја комуникационих компетенција ученика у настави. Добијени резултати истраживања указују на то да су димензије улоге наставника у подстицању развоја комуникационих компетенција ученика усмјерене на: 1) подстицање сарадње и толеранције у комуникацији, 2) подстицање слободе мишљења у настави и 3) подстицање емпатије у комуникацији. Предложено је укључивање тима стручњака (педагог, андрагог, психолог, социолог, комуниколог) у израду и реализацију јединственог програма континуираног стручног усавршавања наставника из области подизања квалитета комуникације и подстицања развоја комуникационих компетенција ученика у настави.

Шкипина, Д., **Ковачевић, Б.** (2018). Изазови и вриједности педагошких и дидактичких идеја Коменског. У књизи: *Наука и стварност, књига 12, том 2* (109-121). Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.

У раду је презентован и студиозно анализиран преглед педагошких и дидактичких идеја Коменског. Експлициране су могуће развојно-стимулативне перспективе педагошких и дидактичких идеја Коменског. Анализом дидактичких идеја Коменског наглашено је да проблематика предметно-разредно-часовног

система организације наставе и даље представља окосницу школске праксе. Констатовано је да идеје Коменског о дидактичким принципима (очигледност у настави, поступност, систематичност, трајност и употребљивост знања), педагошким правилима (од лакшег ка тежем, од једноставног ка сложеном, од ближег ка даљем, од познатог ка непознатом), улози учитеља, као и значају уџбеника у настави не губе на актуелности. Педагошке и дидактичке идеје Коменског представљају истраживачка полазишта за откривање нових идеја о унапређивању и мијењању васпитно-образовног процеса.

Gavrilović, Ž., Kovačević, B. DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE THROUGH INTERACTIVE LEARNING MODEL IN ELEMENTARY SCHOOL ESL TEACHING. *European Journal of English Language Teaching*. 4/ 1, 86-95.

Аутори у раду експлицирају обиљежја комуникационих компетенција ученика у настави енглеског језика. Циљ истраживања био је испитати и утврдити утицај интерактивног учења на развијање комуникационих компетенција ученика у настави енглеског језика. Добијени резултати истраживања указују да интерактивно учење у настави енглеског језика утиче на развијање вербалне комуникације ученика, социјалне изражажности ученика у комуникацији, емпатије ученика, невербалне комуникације и флексибилности ученика у комуникацији.

Kovačević, B., Milošević, Šošo, B. (2018). POSSIBILITIES FOR PREVENTING UNACCEPTABLE BEHAVIOUR IN CLASS FROM THE PERSPECTIVE OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS OF DIFFERENT GENDER, IJASOS-*International E-journal of Advances in Social Sciences* – у штампи

Аутори разматрају социолошко и педагошко тумачење појма неприхватљиво понашање. У раду су анализиране неке од могућности превенције неприхватљивог понашања ученика у настави. Циљ истраживања био је утврдити постојање разлика међу испитаницима женског и мушких пола у перцепцији могућности превенције неприхватљивог понашања ученика у настави. Истраживање је реализовано на узорку од 180 ученика деветих разреда основних школа у Источном Сарајеву. На основу добијених резултата добијених израчунавањем t – теста утврђено је да се испитаници различитог пола статистички значајно не разликују у перцепцији превенције неприхватљивог понашања у настави. Налази овог истраживања имплицирају да је важно да наставници кроз заједнички дефинисана правила и стручно педагошко вођење дисциплине стварају услове за квалитетну социјалну интеграцију ученика.

Научне књиге

Ковачевић, Б. (2016). *Васпитање у настави*. Источно Сарајево: Филозофски факултет Пале.

Структуру научне монографије *Васпитање у настави* чине сљедећа поглавља: увод, теоријске основе, методолошки дио, резултати истраживања и њихова интерпретација, закључци, литература, индекс имена, индекс појмова и прилози.

У уводном дијелу књиге аутор је указао да је у центар савремене наставе уграђена уникатна цјеловита личност која стреми ка максималној реализацији својих потенцијала и која је отворена за опажање новог искуства и способна за свјестан и одговоран избор у разноврсним животним ситуацијама. Аутор констатује да подручје проучавања метода моралног васпитања ученика није до сада довољно истражено. У теоријском дијелу књиге аутор у првом поглављу разматра *Мисију васпитања у настави*. У другом поглављу разматра *Методе моралног васпитања-саставни дио општег процеса васпитања*, *Проблем дефинисања метода моралног васпитања*, *Класификација метода моралног васпитања* (увјеравање, навикавање, подстицање и спречавање), *Активизирајуће методе моралног васпитања*, *Вриједности и ограничења метода моралног васпитања*, те *Преглед тангентних методолошких приступа проучавања и истраживања у свијету и код нас*.

Аутор је у методолошком дијелу указао на проблем, предмет, циљ, задатке, хипотезе истраживања, методе, технике и инструменте истраживања. Односи општих и специфичних обиљежја ученика и наставника у настави и ставова о методама моралног васпитања утврђени су концизном и јасном квалитативном и квантитативном анализом података. Ученици и наставници методе моралног васпитања посматрају као ефикасне начине помоћу којих ће ученици да усвоје и изграде одређена увјерења, да формирају моралне навике, буду подстицани када се пред њима нађу тешкоће и спријечени ако се појаве негативности у његовом понашању. Добијени резултати истраживања отварају простор за нове могућности примјене резултата истраживања за унапређивање остваривања циљева и задатака моралног васпитања у настави. На основу добијених резултата наставници (васпитачи) ће бити у могућности да се упознају са ставовима ученика и наставника о методама моралног васпитања, што је веома значајно за ефикаснију примјену метода моралног васпитања. Представљена знања о својствима метода моралног васпитања могу бити стављена у функцију рјешавања васпитно-образовних проблема.

У научној монографији *Васпитање у настави* предложена је израда цјеловитог програма оспособљавања наставника за примјену метода моралног васпитања. Програм подразумијева прожимање теоријских и практичних знања, дефинисање основних општих компетенција које ће омогућити успјешно поучавање у складу са улогом наставника, унапређивање практичног оспособљавања наставника за примјену активизирајућих метода, партнерску сарадњу школе и факултета у организовању предавања из области наставе, васпитања и моралности, вјежби и других облика континуираног стручног и професионалног развоја наставника.

Др Бранка Ковачевић је у научној монографији *Васпитање у настави* концизно и коректно расвијетлила значајна педагошко-дидактичка питања, те указала на значај развијања одјела семинара и других облика континуираног стручног и професионалног развоја наставника из области метода моралног васпитања. Приложени инструменти истраживања могу бити подстицајни и инспиративни за младе истраживаче, наставнике (васпитаче) и студенте наставничких факултета.

Ковачевић, Б. (2017). *Студент у савременој настави*. Источно Сарајево: Филозофски факултет Пале.

Структуру научне монографије *Студент у савременој настави* чине следећа поглавља: увод, теоријске основе истраживања, методолошки концепт истраживања,

резултати истраживања и дискусија, закључци, литература, индекс имена, индекс појмова и прилози. У уводном дијелу књиге аутор истиче да су нова научно-технолошка револуција и значајније друштвене промене на почетку двадесет првог вијека условиле потребу за иновирањем универзитетске наставе.

У теоријском дијелу књиге аутор разматра: *Старо и ново у универзитетској настави, Иновативни модели вјежби у универзитетској настави, Поучавање и учење у универзитетској настави, Квалитетна комуникација у универзитетској настави и оптималан развој студента, Емоције студента у универзитетској настави, Мотивација студента у универзитетској настави, Подстицање мотивације студента у универзитетској настави, Континуирано праћење рада студента у универзитетској настави, Резултати тангентних проучавања и истраживања.*

Аутор је у методолошком концепту истраживања указао на проблем, предмет, циљ, задатке, хипотезе истраживања, методе, технике и инструменте истраживања. Разлике између студената у погледу њихове улоге, активизације и комуникације у универзитетској настави сагледане су концизном и јасном квалитативном и квантитативном анализом података. Импликације добијених резултата истраживања представљене су у закључцима.

У научној монографији *Студент у савременој настави* презентовани су резултати емпиријски-неексперименталног истраживања идентификовања и анализирања разлика међу студентима у погледу њихове улоге, активизације и комуникације у универзитетској настави. Научно-теоријски значај ове монографије огледа се у релевантности нових информације о улози студента у универзитетској настави. Конструисани инструменти истраживања са испитаним метријским карактеристикама могу бити корисни за даља истраживања.

Аутор је идентификацијом и анализом разлика међу студентима у погледу њихове улоге, активизације и комуникације у универзитетској настави иницирао потребу реформисања универзитетске наставе. Добијени резултати истраживања указују да у садашњој универзитетској настави треба задржати све напредно и дидактички оправдано, али и да су неопходне одређене промјене.

Добијени резултати истраживања у научној монографији *Студент у савременој настави* прегледно су приказани, коректно интерпретирани са новим спознајама о отвореним проблемима за нове пројекте те могу бити извориште даљих научних истраживања и истовремено допринијети унапређивању универзитетске наставе.

4. ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Образовна дјелатност прије првог и/или /посљедњег избора/реизбора

Предмети на којима је кандидат био ангажован до последњег избора у звање:

- 1) Студијски програм за педагогију: *Основе дудактике, Наставни системи, Дидактичке иновације, Основи социјалне педагогије, Интерактивно учење и Интерактивне методе у настави.*
- 2) Студијски програм за разредну: *Дидактика I и Дидактика II*
- 3) Студијски програм за српски језик и српску књижевност: *Педагогија*
- 4) Студијски програм за наставу географије: *Педагогија са дидактиком*
- 5) Мастер студиј Студијског програма за педагогију: *Настава и учење.*

Образовна дјелатност послије пољедњег избора/реизбора

Навести све активности (уџбеници и друге образовне публикације, предмети на

којима је кандидат ангажован, гостујућа настава, резултате анкете⁷, менторство⁸)

Предмети на којима је кандидаткиња била ангажована од последњег избора у звање:

- 1) Студијски програм за педагогију: *Основе дидактике, Дидактичке теорије, Насловни системи, Дидактичке иновације, Основи социјалне педагогије, Интерактивно учење и Интерактивне методе у настави.*
- 2) Студијски програм за разредну: *Дидактика I и Дидактика II*
- 3) Студијски програм за српски језик и српску књижевност *Педагогија*
- 4) Студијски програм за наставу географије *Педагогија са дидактиком*
- 5) Студијском програм за њемачки језик и књижевност: *Дидактика*
- 6) Мастер студиј Студијског програма за педагогију: *Настава и учење.*

Резултати анкете

У табели су приказани просјеци оцјена којим су студенти оцијенили кандидаткињу за сваки семестар од љетњег семестра 2009/10. године.

семестар	2009/10-2	2010/11-1	2010/11-2	2011/12-1	2011/12-2	2012/13-1	2012/13-2	2013/14-1	2013/14-2	2014/15-1	2014/15-2	2015/16-1	2015/16-2	2016/17-1	2017/18-2
оценка	4,58	5,00	4,98	4,74	4,79	4,98	4,88	4,85	4,83	4,78	4,77	4,76	4,68	4,89	4,80

Свака од просјечних оцјена је већа од просјечне оцјене свих наставника Универзитета у Источном Сарајеву за дати семестар.

Менторство:

1. Рада Дерикоња, мастер, *Специфичности организације рада у комбинованом одјељењу*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.
2. Соња Тушевљак, мастер, *Квалитет комуникације у разредној настави* Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.
3. Вања Ђурић, мастер, *Пројектни задаци у функцији унапређивања емоционалних компетенција ученика*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.
4. Александра Дивчић, мастер, *Микронастава и савремене стратегије учења*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.
5. Оцјена и одбрана докторске дисертације mr Александре Милошевић *Улога одељенског старешине у реализацији педагошке функције ефикасне школе* Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, процедура одбране заказана за 4.2.2019. године.
6. У току је израда докторске дисертације кандидата Слађане Вилотић, *Утицај интерактивне наставе на квалитет рада ученика млађег школског узраста.*

⁷ Као доказ о резултатима студенских анкета кандидат прилаже сопствене оцјене штампане из базе.

⁸ Уколико постоје менторства (магистарски/мастер рад или докторска дисертација) навести име и презиме кандидата, факултет, ужу научну област рада.

Др Бранка Ковачевић била је члан комисија за одбрану 2 магистарска рада, 22 мастер-рада и шест докторских дисертација.

5. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Навести учешће у НИ пројектима (одобрени и завршени: назив НИ пројекта са ознаком, период реализације, да ли је кандидат руководилац или учесник).
Остале стручне дјелатности.

Кандидаткиња је као учесник учествовала на сљедећим НИ пројектима:

1. Учешће у националном пројекту *Вратимо другарство у разреде- превенција вришњачког насиља у основним школама* – едукатор у пројектном тиму – пројекат подржан од Министарства за породицу, омладину и спорт – реализован 2015. године
2. Учешће у националном пројекту *Идентификација даровитости код ученика нижих разреда основне школе путем процјене*, Министарство науке и технологије Републике Српске, реализован 2015. године
3. Члан пројектног тима међународног пројекта *Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region RE@WBC – ERASMUS PLUS PROJECT*, 2018. године.

Остале стручне дјелатности:

1. Руководилац Катедре за педагогију од 26.12. 2017. године
2. Члан комисије за лиценцирање трећег циклуса академских студија студијског програма Педагогија.
3. Члан Испитне комисије за полагање стручног испита наставника, стручних сарадника и васпитача.
4. Члан комисије за избор у сарадничка и наставничка звања.
5. Члан редакције часописа *Наши школа*.
6. Члан редакције међународног часописа *European Journal of English Language Teaching*.
7. Члан редакције међународног часописа *European Journal of Education Studie*.
8. Члан уређивачког одбора едиције *Методички путокази* – Истраживање образовно-васпитне праксе и писање истраживачког рада.
9. Члан редакције зборника 1 и 2 са конгреса педагога *Квалитет васпитања и образовања у педагошкој теорији и пракси*.
10. Предавач-модератор пете зимске школе педагога, директора и осталих стручних сарадника на Јахорини од 27.2. до 1.3. 2014. године.
11. Учешће у оцјени нацрта докторске дисертације кандидата Емине Капић на трећем циклусу предавања на Студијском програму педагогије у Бањој Луци.
12. Бранка Ковачевић је рецензијала сљедеће књиге и уџбенике:
  - 12.1. Маџановић, Н. Петровић, Ј. (2015). *Превенција вришњачког насиља у основним школама „Вратимо другарство у разреде“*. Бањалука: Удружење наставника и сарадника Универзитета у Бањој Луци, Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка

и криминолошка истраживања, Бања Лука.

12.2. Маџановић, Н. (2015). *Педагошке актуелности*. Удружење наставника и сарадника Универзитета у Бањој Луци, Европски дефендологија центар.

12.3. Крнета, Д. (2016). *Методичке основе наставног рада – методички приручник за наставнике средње школе*. Бањалука: Графид д.о.о.

12.4. Милић, С. и Симеуновић, В. (2017). *Идентификација даровитих ученика у основној школи путем пројене*. Бијељина: Педагошки факултет.

13. Рецензирала је радове у часописима:

13.1. *Нова школа* (Педагошки факултет у Бијељини)

13.2. *Радови* (Филозофски факултет Пале)

13.3. *Наша школа* (Друштво педагога Републике Српске)

13.4. Учење и настава (Klett – Друштво за развој образовања у Београду).

14. Учествовала је са саопштењима на седамнаест научних скупова:

14.1. Научни скуп *Наука и глобализација* 17-19. мај 2013. године, Филозофски факултет Пале.

14.2. Бањалучки новембарски сусрети, *Вриједности и противрјечја друштвене стварности* 15. и 16. новембар 2013. године, Филозофски факултет Бањалука.

14.3. Други конгрес педагога Републике Српске, *Квалитет васпитања и образовања у педагошкој теорији и пракси*, 1. и 2. март 2014. године, Јахорина.

14.4. Научни скуп *Наука и слобода*, од 16 до 18. маја 2014. године Филозофски факултет Пале.

14.5. Међunarodno naučno-stručni skup *Kulturni identitet i digitalnom dobu*, 4. април 2014. godine, Pedagoški fakultet u Zenici.

14.6. Симпозијум *Хуманистичко и еманципаторско васпитање*, 17. октобар 2014. године, Филозофски факултет Бањалука.

14.7. Бањалучки новембарски сусрети *Критичко мишљење фактор развоја науке и друштва*, 24. и 25. новембар 2014. године, Филозофски факултет Бањалука.

14.8. Научни скуп *Наука и евроинтеграције*, од 22. до 24. маја 2015 године, Филозофски факултет Пале.

14.9. Бањалучки новембарски сусрети, *Стање и перспективе истраживања у хуманистичким и друштвеним наукама*, 14. новембар 2015. године. Филозофски факултет Бањалука.

14.10. Научни скуп *Наука и стварност*, 21. мај 2016. године, Филозофски факултет Пале.

14.11. Међународни научни скуп *Уџбеник у функцији наставе и учења*, 4. новембар 2016. године, Учитељски факултет Ужице.

14.12. Међународни научни скуп *Научно-технолошке и друштвене промјене и њихов утицај на систем образовања и васпитања*, 11. новембар 2016. године, Педагошки факултет Бијељина.

14.13. Бањалучки новембарски сусрети 2016. године *Изазови васпитања и образовања у теорији и пракси*, 18. и 19. новембар 2016. године, Филозофски факултет Бањалука.

14.14. Научни скуп *Наука и стварност* 20. мај 2017. године, Филозофски факултет Пале.

- 14.15. Научни скуп *Наука и стварност* 19. мај 2018. године, Филозофски факултет Пале.
- 14.16. Бањалучки новембарски сусрети 2018. године *Изазови васпитања и образовања у теорији и пракси*, 16. новембар 2018. године, Филозофски факултет Бањалука.
- 14.17. *4th International Conference on Advances in Education and Social Sciences, 15-17 October 2018- Istanbul, Turkey.*

6. РЕЗУЛТАТ ИНТЕРВЈУА СА КАНДИДАТИМА⁹

У складу са чланом 4а. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву, интервју са кандидатом Комисија је обавила дана 1.2.2019. године, са почетком у 12.00 часова, у просторијама Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву. Кандидаткиња др Бранка Ковачевић је у интервјуу показала да континуирано конципира и реализује научно-истраживачке пројекте из савремене дидактике, да их теоријски утемељује и да оригинална научна сазнања саопштава на научним скуповима, у научним часописима и зборницима дајући врло запажен допринос даљем развоју дидактичке теорије и сталном иновирању наставног процеса на основношколском, средњошколском и универзитетском нивоу.

7. ИНФОРМАЦИЈА О ОДРЖАНОМ ПРЕДАВАЊУ ИЗ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА КОЈИ ПРИПАДА УЖОЈ НАУЧНОЈ/УМЈЕТНИЧКОЈ ОБЛАСТИ ЗА КОЈУ ЈЕ КАНДИДАТ КОНКУРИСАО, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 93. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ¹⁰

Др Бранка Ковачевић је током једанаест година, док је била у звању доцента и ванредног професора, реализацивала предавања из наставних предмета уже научне области за које је конкурс расписан. Због тога нема потребе за држањем предавања из наставног предмета уже научне области приликом избора у звање редовног професора.

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Експлицитно навести у табели у наставку да ли сваки кандидат испуњава услове за избор у звање или их не испуњава.

Први кандидат

др Бранка Ковачевић

Минимални услови за избор у звање ¹¹	испуњава/не испуњава	Навести резултате рада (уколико испуњава)
<i>Навести списак минимално прописаних услова</i>		

⁹ Интервју са кандидатима за изборе у академска звања обавља се у складу са чланом 4а. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву (Интервју подразумјева непосредан усмени разговор који комисија обавља са кандидатима у просторијама факултета/академије. Кандидатима се путем поште доставља позив за интервју у коме се наводи датум, вријеме и мјесто одржавања интервјуја.)

¹⁰ Кандидат за избор у наставно-научно звање, који раније није изводио наставу у високошколским установама, дужан је да пред комисијом коју формира вијеће организационе јединице, одржи предавање из наставног предмета уже научне/умјетничке области за коју је конкурисао.

¹¹ У зависности у које се звање бира кандидат, навести минимално прописане услове на основу члана 77., 78. и 87. Закона о високом образовању односно на основу члана 37., 38. и 39. Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Источном Сарајеву

Проведен један изборни период у звању ванредног професора	испуњава	Кандидаткиња је у звању ванредног професора од 2013. године.
Осам научних радова из области за коју се бира објављених након избора у звање ванредног професора.	испуњава	Кандидаткиња је од посљедњег избора (за звање ванредног професора) објавила 26 радова у научним часописима и зборницима радова (претходно наведена листа објављених радова).
Објављене двије књиге (научна књига, монографија или универзитетски уџбеник) након избора у звање ванредног професора.	испуњава	Кандидаткиња има објављене двије нове научне монографије (претходно наведена листа објављених радова).
Успешно реализовано менторство кандидата за степен другог или трећег циклуса.	испуњава	Кандидаткиња је реализовала менторства при изради четири мастер рада. Била је ментор и при изради једне докторске дисертације за коју је процедура одбране у току.
Има успешно остварену међународну сарадњу са другим универзитетима и релевантним институцијама	испуњава	Кандидаткиња је преко учешћа на научним међународним пројектима, ангажманом у комисијама за одбране магистарских радова и докторских дисертација, учешћем у редакцијама међународних часописа остварила успешну сарадњу са више других универзитета.

Додатно остварени резултати рада (осим минимално прописаних)

Навести преостале публиковане радове, пројекте, менторства, ...

Кандидаткиња др Бранка Ковачевић је објавила четири пута већи број научних (оригиналних и прегледних) радова из области међу којима доминира допринос даљем развоју дидактике, а затим и елаборацији нових проблема тангентних и међуграницких (интердисциплинарних) проучавања релевантних за научно утемељивање и иновирање целокупног васпитно-образовног процеса. Такође је запажен допринос кандидаткиње професионалном усавршавању новог научног подмлатка, нарочито приликом израде мастер радова, припреме и одбране докторских дисертација и њиховог укључивања у истраживачке пројекте.

Приједлог кандидата за избор у академско звање

Навести звање, ују научну/умјетничку и образовну област за коју се кандидат предлаже са образложењем приједлога комисије. Уколико један или више кандидата задовољавају услове за избор у звање према конкурсу, комисија мора дати образложење о разлозима доношења своје одлуке, конкретно и јасно.

Претходно изложени подаци недвосмислено показује да др Бранка Ковачевић испуњава законске и научно-стручне услове за избор у звање редовног професора. Образложение

Др Бранка Ковачевић је:

- 1) провела шест година у звању ванредног професора у истој научној области;
- 2) објавила 26 (двадесет шест) радова послије посљедњег избора (за ванредног професора) у научним часописима и зборницима са научних скупова;
- 3) објавила двије нове научне монографије
- 4) са саопштењима учествовала на 17 (седамнаест) научних скупова;
- 5) успешно изводила наставу из више наставних предмета на првом и другом циклусу студија;
- 6) била ментор при изради четири мастер рада;
- 7) била члан комисија за одбрану већег броја магистарских и мастер – радова, као и за одбрану шест докторских дисертација;
- 8) учествовала у три научна пројекта (два национална и један међународни);
- 9) члан редакције једног националног и два међународна часописа и
- 10) била рецензент већег броја публикација.

Зато имамо част и задовољство да предложимо Наставно-научном вијећу Филозофског факултета на Палама, као и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да др Бранку Ковачевић изабере у звање редовног професора за ужу научну област Дидактика.

ЧЛНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Проф. др Миле Илић, предсједник
Ужа научна област Дидактика
Филозофски факултет
Универзитет у Бањалуци

---

2. Проф. др Владо Симеуновић, члан
Ужа научна област Дидактика
Педагошки факултет Бијељина
Универзитет у Источном Сарајеву

---

3. Проф. др Златко Павловић, члан
Ужа научна област Општа педагогија
Филозофски факултет Пале
Универзитет у Источном Сарајеву

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Уколико неко од чланова комисије није сагласан са приједлогом о избору дужан је своје издвојено мишљење доставити у писаном облику који чини саставни дио овог извјештаја комисије.

ЧЛНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. _____

Мјесто: Пале

Датум: 1.2. 2019. године